

Dosar nr. 3r-2/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Dodon)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

03 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira, Întreprinderea Mixtă Moldo-Germană „TipTop” Societate cu Răspundere Limitată și Valentin Țurcan,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Camelia”, Întreprinderea Mixtă Moldo-Germană „TipTop” Societate cu Răspundere Limitată și Valentin Țurcan împotriva Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova cu privire la constatarea ilegalității și anularea refuzului, și obligarea eliberării certificatului de forță majoră,

împotriva încheierii din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Societatea pe Acțiuni „Camelia”, Întreprinderea Mixtă Moldo-Germană „TipTop” Societate cu Răspundere Limitată și Valentin Țurcan, reprezentați de avocatul Constantin Chira împotriva hotărârii din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a ț ă :

La 25 ianuarie 2019 SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova cu privire la constatarea ilegalității și anularea refuzului, și obligarea eliberării certificatului de forță majoră.

La 22 iulie 2019 SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan au depus cerere de chemare în judecată

suplimentară, în care au reiterate pretențiile inițiale și au solicitat admiterea acestora (f.d.86-88, Vol.II)

Prin încheierea protocolară din 03 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins ca inadmisibilă cererea de chemare în judecată concretizată (f.d.135-136, Vol.II).

Prin hotărârea din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan s-a respins ca neîntemeiată. (f.d.157, Vol.II)

La 06 aprilie 2020 SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan au depus apel împotriva hotărârii din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care au solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f.d.171-176, Vol.II).

Prin încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de SA „Camelia”, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan reprezentați de avocatul Constantin Chira împotriva hotărârii din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.194-195, Vol. II).

La 22 octombrie 2020, SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan au depus cerere de recurs împotriva încheierii din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, anularea încheierii instanței de apel și emiterea unei noi încheieri privind remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel (f.d.200-202, Vol. II).

În motivarea recursului, reprezentantul SA „Camelia” avocatul Constantin Chira, a relatat că nu a recepționat hotărârea primei instanțe la data de 14 ianuarie 2020, așa cum se invocă în încheierea recurată, dar la 20 octombrie 2020, fapt ce poate fi confirmat prin actul de predare-primire semnat la 21 octombrie 2020 de administrația/proprietarul imobilului, la adresa căruia a fost expediată trimiterea poștală.

Aici, reprezentantul SA „Camelia” avocatul Constantin Chira a notat că începând cu data de 01 martie 2020 are o nouă adresă: mun, Chișinău, str. Tighina 49, fapt ce a fost adus la cunoștință primei instanțe la data de 01 aprilie 2020, când a depus apelul. Cu toate acestea, prima instanță a expediat hotărârea motivată la vechea adresă, unde nu mai recepționează corespondența, mun. XXXXXX, str. XXXXXX și care a fost recepționată de paznicul imobilului în care se afla fostul sediu.

Astfel, reprezentantul SA „Camelia” avocatul Constantin Chira consideră că termenul de depunere a motivării apelului a început să curgă din data de 20 octombrie 2020, când de facto a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe.

Or, conform art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Totodată, a precizat că nu a reprezentat interesele ÎM „TipTop” SRL și ale lui Valentin Țurcan, însă instanța de apel eronat și ilegal a declarat inadmisibil apelul

în privința acestora, ca fiind reprezentați de către avocatul Constantin Chira.

Recurenții ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan au accentuat că pînă în prezent nu le-a fost notificată hotărârea motivată a primei instanțe, iar de aceasta au luat cunoștință la 20 octombrie 2020, odată cu avocatul Constantin Chira.

La 19 noiembrie 2020 SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan au prezentat motivarea apelului, prin care au solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f.d.216-236, Vol.II).

La 10 noiembrie 2020 în adresa Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova a fost expediată copia recursului depus de SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Deși la 16 noiembrie 2020 intimata a recepționat copia recursului, aceasta nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea recurată a fost pronunțată la 30 septembrie 2020 și expediată reprezentantului SA „Camelia”, avocatului Constantin Chira, prin intermediul poștei electronice la 16 octombrie 2020 (f.d. 196, Vol.II).

Astfel, instanța de recurs constată că reprezentantul SA „Camelia”, avocatul Constantin Chira a recepționat, prin intermediul poștei electronice copia încheierii din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău la 16 octombrie 2020. Iar, dovada expedierii de către instanța de apel și recepționării de ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan a încheierii recurate, la materialele cauzei nu se atestă.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus la 22 octombrie 2020 de către SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul ÎM „TipTop” SRL, de a admite recursul depus de SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira și Valentin Țurcan, de a anula încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău în partea declarării inadmisibile a apelului depus de SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira și Valentin Țurcan și de a restitui cauza Curții de Apel Chișinău, în același complet de judecată, pentru examinarea apelului depus de SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira și Valentin Țurcan împotriva hotărârii din 24 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu menținerea în rest a încheierii din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău în partea declarării inadmisibile a apelului depus de ÎM „TipTop” SRL.

În susținerea concluziei enunțate instanța de recurs indică următoarele argumente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) și c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul; anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Din materialele cauzei rezultă că, la 25 ianuarie 2019 SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova cu privire la constatarea ilegalității și anularea refuzului, și obligarea eliberării certificatului de forță majoră.

La 22 iulie 2019 SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan au depus cerere de chemare în judecată suplimentară, în care au reiterate pretențiile inițiale și au solicitat admiterea acestora (f.d.86-88, Vol.II)

Prin încheierea protocolară din 03 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins ca inadmisibilă cererea de chemare în judecată concretizată (f.d.135-136, Vol.II).

Prin hotărârea din 24 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan s-a respins ca neîntemeiată. (f.d.157, Vol.II)

La 06 aprilie 2020 SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan au depus apel împotriva hotărârii din 24 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care au solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f.d.171-176, Vol.II), iar la 19 noiembrie 2020 au prezentat motivarea apelului (f.d.216-236, Vol.II).

Prin încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de SA „Camelia”, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan reprezentați de avocatul Constantin Chira împotriva hotărârii din 24 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.194-195, Vol. II).

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a conchis că apelanții SA „Camelia”, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan reprezentați de avocatul Constantin Chira nu au prezentat motivarea apelului în termenul prevăzut de art.232 alin.(2) Cod administrativ.

Conform art. 232 alin. (1) și (2) Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Conform art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Materialele cauzei atestă că Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani la 11 iunie 2020 a expediat în adresa ÎM „TipTop” SRL, Camerei de Comerț și Industrie și avocatului Constatin Chira copia hotărârii motivate (f.d.184, Vol.II).

Scrisoarea cu aviz recomandat expediată în adresa avocatului Constatin Chira a fost recepționată la 19 iunie 2020 (f.d.186, Vol.II), iar plicul expediat ÎM „TipTop” SRL, a parvenit în adresa instanței cu mențiunea „Plecat” (f.d.187-188, Vol.II).

Totodată, instanța de recurs conchide că la materialele cauzei lipsește dovada expedierii de către prima instanță și recepționării de către reclamantul Valentin Țurcan a copiei hotărârii motivate.

Tot materialele dosarului denotă că prima instanță a expediat copia hotărârii motivate avocatului Constatin Chira la o altă adresă, decât cea concretizată în cererea de apel.

Astfel, în cererea de apel depusă la data de 06 aprilie 2020, avocatul Constantin Chira a indicat adresa pentru corespondență str. XXXXXX, mun. XXXXXX (f.d.173, Vol.II), iar trimiterea poștală ce conținea hotărârea motivată a primei instanțe, a fost expediată de către instanța de fond la adresa mun. XXXXXX, str. XXXXXX (f.d.184, Vol.II).

Aici, instanța de recurs notează că reprezentantul SA „Camelia”, avocatul Constantin Chira, în cererea de recurs a indicat că prima instanța i-a expediat copia hotărârii motivate la o altă adresă decât cea menționată în cererea de apel. Prin urmare, termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului a început să curgă de la data de 20 octombrie 2020, când a luat cunoștință de hotărârea motivată a primei instanțe, circumstanțe ce pot fi confirmate, prin actul de predare-primire a trimiterilor poștale din 21 octombrie 2020, anexat la materialele cauzei (f.d.206, Vol.II).

La acest capitol, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiat argumentul avocatului Constantin

Chira că prima instanță i-a expediat copia hotărârii motivate la o altă adresă decât cea indicată în apel.

Or, acesta s-a conformat dispozițiilor art. 107 alin.(1) Cod de procedură civilă, care stipulează că dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

Cât privește argumentul ÎM „TipTop” SRL că nu i-a fost notificată hotărârea motivată, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat și pur declarativ.

Or, conform materialelor cauzei, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani la 11 iunie 2020, a expediat copia hotărârii motivate ÎM „TipTop” SRL, însă scrisoarea cu aviz recomandat expediată în adresa acesteia, a parvenit în adresa instanței cu mențiunea „Plecat” (f.d.187-188, Vol.II).

Astfel, în cazul în care ÎM „TipTop” SRL și-a schimbat sediul după pornirea procesului, era obligată să comunice instanței noua adresă. Or, în lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

La caz, ÎM „TipTop” SRL nu a comunicat instanței de judecată o nouă adresă, iar trimiterea poștală ce conținea hotărârea motivată din data de 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost expediată la adresa indicată în cererea de chemare în judecată, apel și recurs, și se consideră recepționată la data de 19 iunie 2020, conform adevărinței și mențiunii factorului poștal (f.d.188-189, Vol.II)

Prin urmare, pentru ÎM „TipTop” SRL termenul pentru prezentarea motivării apelului a început să curgă de la 20 iunie 2020 și a expirat la data de 19 iulie 2020. Însă, motivarea apelului a fost prezentată de ÎM „TipTop” SRL abia la 19 noiembrie 2020, mult prea târziu.

Conform art.232 alin. (2) Cod administrativ, SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira și Valentin Țurcan aveau termen de 30 de zile pentru prezentarea motivării apelului, calculat de la data recepționării hotărârii motivate.

În conformitate cu art. 45 alin.(1) și (3) Cod administrativ, persoanele fizice participă la procedura administrativă personal sau prin reprezentanții lor.

Persoanele juridice acționează prin reprezentanții lor.

La materialele cauzei se atestă mandatul avocatului Constantin Chira, Seria MA, nr. 1394001 din 25 ianuarie 2019, prin care administratorul SA „Camelia” Valentin Țurcan i-a acordat acestui avocat împuternicirile de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a înainta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane (substituire), de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona

executarea ei, de a prezenta/retrage un titlu executoriu spre/de la urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, de a contesta actele executorului judecătoresc, inclusiv dreptul de a da explicații (f.d.2, Vol.I).

Totodată, conform materialelor cauzei, atât cererea de chemare în judecată, cât și apelul au fost depuse de către SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira în baza mandatului Seria MA, nr. 1394001 din 25 ianuarie 2019, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan pe aceleași suporturi de hârtie, însă individual, fiind semnate de fiecare parte (f.d.3-12, 171-176, Vol.I)

Însă, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 30 septembrie 2020 a declarat inadmisibil apelul depus de SA „Camelia”, ÎM „TipTop” SRL și Valentin Țurcan reprezentați de avocatul Constantin Chira împotriva hotărârii din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.194-195, Vol. II), fără a ține cont de faptul că la materialele cauzei nu există dovada notificării hotărârii motivate apelanților SA „Camelia” sau a reprezentantului acesteia avocatului Constantin Chira și lui Valentin Țurcan. Mai mult, avocatul Constantin Chira nu reprezintă interesele ÎM „TipTop” SRL și ale lui Valentin Țurcan, or, acesta nu a fost împuternicit în acest sens, în conformitate cu art. 80 alin.(7) Cod de procedură civilă, prin mandat.

Totodată, instanța de apel nu a acordat apelanților SA „Camelia” și Valentin Țurcan pentru prezentarea motivării apelului termenul prevăzut de lege de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate, în condițiile în care hotărârea motivată a primei instanțe nu a fost notificată acestora de către instanța de fond.

Astfel, soluția adoptată de instanța de apel, prin încheierea din 30 septembrie 2020 nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ÎM „TipTop” SRL, de a admite recursul depus de SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira și Valentin Țurcan, de a anula încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în partea declarării inadmisibile a apelului depus de SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira și Valentin Țurcan și de a restitui cauza Curții de Apel Chișinău, în același complet de judecată, pentru examinarea apelului depus de SA „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira și Valentin Țurcan împotriva hotărârii din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu menținerea în rest a încheierii din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău în partea declarării inadmisibile a apelului depus de ÎM „TipTop” SRL.

Conform art. 195, art. 243 alin. (1) lit. b), c), 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios

administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Întreprinderea Mixtă Moldo-Germană „TipTop” Societate cu Răspundere Limitată.

Se admite recursul depus de către Societatea pe Acțiuni „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira și Valentin Țurcan.

Se anulează încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Camelia”, Întreprinderea Mixtă Moldo-Germană „TipTop” Societate cu Răspundere Limitată și Valentin Țurcan împotriva Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova cu privire la constatarea ilegalității și anularea refuzului, și obligarea eliberării certificatului de forță majoră, în partea declarării inadmisibile a apelului depus de Societatea pe Acțiuni „Camelia”, reprezentată de avocatul Constantin Chira și Valentin Țurcan și se restituie cauza Curții de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

În rest, încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău în partea declarării inadmisibile a apelului depus de Întreprinderea Mixtă Moldo-Germană „TipTop” Societate cu Răspundere Limitată se menține.

Decizia în partea remiterii cauzei la rejudecare nu se supune niciunei căi de atac, iar în partea menținerii încheierii este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Maria Ghervas

Nina Vascan